

Лекція

Історія виноробства. Класифікація вин

План

1. Історія і особливості виноробства
2. Характеристика винограду за окремими групами
3. Загальна класифікація вин
4. Основні сорти винограду, які використовують у виробництві вина

Мінілексикон: виноробство, країни-виробники, ступінь стиглості винограду, класифікація вин, сорти винограду

Цікава інформація !!!

*На вино для глупцов наложили запрет
Но для умных запрета, естественно,
нет.*

*Если знаешь, с кем пьешь, знаешь время
и меру,*

Пей себе на здоровье, вино не во вред

(Омар Хайям)

Історія розвитку виноробства

- 8 тис. до н.є. – vitis vine fera – виноградна лоза, яка народжує вино
 - Виноград – готський «вайнгарус» - «огород» (сад), рослина, яка в'ється
 - Вино почали виробляти до початку Нової ери у Месопотамії та Малої Азії
 - Кавказ та узбережжя Каспію
 - Єгипет та Греція, Римська Імперія
- (греки та римляни вважали вино священним напоєм – бог виноробства Діоніс (Вакх))
- З введенням християнства вино – символ крові Христової
 - У Російській Імперії – з 1613 р. (Астрахань)

Цікава інформація

- Наука, яка займається вивчення **винограду** - називається **амелографія**
- **Вік виноградної лози:**
 - молодість до **10** років
 - зрілість до **30** років
 - старість до **100** років
- Виноград займає **7** місце серед сільськогосподарських культур; **1** місце серед ягідних
- Площа виноградників сьогодні становить у світі **10** млн. га
- Існує **10 тис.** сортів винограду; з них **500** мають сільськогосподарське значення, **50** вважаються елітними
- Щорічно виробляють **3 млрд.** гал вина

Країни – споживачі та країни – виробники вина

Виробники – 50 країн:

(виноград вирощують між 30 та 50 паралеллю)

- 70% - Європа – 75%
ВИНО
- 17% - Азія – 2%
- 10% - Америка – 17%
- 4% - Африка – 4%
- 1% - Океанія, Австралія – 2 %

Рівень споживання вина:

- Високий – 50 – 70 л на душу населення за рік (Італія, Франція, Португалія, Іспанія, Люксембург);
- Середній – 20 – 50 л на душу населення на рік (Австрія, Німеччина, Греція, Румунія, Чилі, Уругвай та ін.);
- Низький – 10 і нижче л на душу населення за рік (Мексика, Бразилія, Туреччина, країни СНД).

Групи сортів винограду

1. **Екологічно-географічна:** східна, чорноморська, західноєвропейська;
2. **За призначенням:** столовий, виноград для вина, виноград для коньяків, соків, концентратів;
3. **За якістю:** для колекційних вин, для марочних вин, для звичайних ординарних
4. **За терміном досягання стиглості:** дуже ранні, ранні, середні, пізнє, дуже пізнє
5. **За призначенням для виду вина:** для білого, для червоного
6. **За регіонами, в яких рекомендовано вирощувати певні сорти**

Ступінь стиглості винограду для виробництва вина

- **Kabinett** – повністю стиглий виноград (**кабинет**)
- **Spatlese** – із ягід, через тиждень після збору врожаю (шпатлеус)
- **Auslese** – з найспіліших виноградин (**ауслес**)
- **Beerenauslese** – із ягід, які зібрані та відсортовані вручну, злегка з пліснявою (**бирнауслес**).
- **Trackenbeerenauslese** – солодкі вина з підсохших ягід з пліснявою (**траскенбирнауслес**)
- **Eiswein** – унікальне вино з підморожених ягід (**айсвейн**)

Основні визначення

Вино – це напій, який виготовлено тільки з винограду внаслідок спиртового бродіння.

Алкогольні напої, виготовлені з інших ягід і плодів, **не вважаються вином**.

Не мають права називатися вином також напої, одержані з родзинок, незбродженого виноградного соку або з виноградних вичавок, з додаванням води, цукру, спирту.

Алкогольні напої, виготовлені з винограду із додаванням ароматичних речовин невиноградного походження, також не можна називати вином. **Це – вермути**

**Виноградн
і вина**

Алкогoльний напій мiцнiстю вiд 9 до 20%, отриманий бродiнням виноградного соку

Класифiкують: натуральнi та спеціальнi.

За кольором: бiлi, рожевi, червонi

За вiстом цукру i спирту:

□ натуральнi (сухi, особливо сухi, напiвсухi, напiвсолодкi);

□ спеціальнi (сухi, мiцнi, напiвдесертнi, десертнi, лiкернi)

Класифікація тихих вин

Столові

Натуральні

- сухі,
- напівсухі,
- напівсолодкі

Купажні

- сухі,
- напівсухі,
- напівсолодкі

Міцні

Кріплені (міцні у т.ч. типажні – Мадера, Херес, Портвейн)

Десертні

- Солодкі
- Лікерні

Залежно від місткості незброджуваного цукру та спирту вина бувають

Види вина	Вміст спирту, %	Вміст цукру, г/л
Натуральні:		
Сухі	9 – 13	3
Особливо сухі	14 – 16	3
Напівсухі	9 – 13	5 – 25
Напівсолодкі	9 – 12	30 – 80
Спеціальні:		
Сухі	14 – 20	15
Міцні	17 – 20	30 – 120
Напівдесертні	14 – 16	50 – 120
Десертні	15 – 17	140 – 200
Лікерні	14 – 16	210 – 300

**Молоде
вино**

Вино, одержане за загальноприйнятою технологією з окремих сортів винограду або з їхньої суміші, реалізоване до 1 січня наступного за врожаєм винограду року

**Витримане
вино**

Вино поліпшеної якості, одержане за спеціальною технологією з окремих сортів винограду або з їхньої суміші, з обов'язковим витримуванням перед розливанням у пляшки не менш як 6 місяців

Вино високої і постійної якості, одержане за спеціальною технологією з певних сортів винограду або зі спеціально підібраної їхньої суміші, яке характеризується тонким смаком і ароматом і обов'язковим витримання не менше за 1,5 року

Марочне вино, яке після закінчення витримання в стаціонарному резервуарі додатково витримують у пляшках не менш як 3 роки

Світові категорії вина

Франція

- AC (Appellation Controlee)
- VDQS (Vin Delimite de Qualite Superieure)
- Vin de pays
- Vin de table

- Appellation d'Origine Controlee (AOC) або Appellation Controlee (AC) – найменування, яке контролюється за походженням – вища категорія якісного французького вина
- Appellation d'Origine – Vins Delimites de Qualite Superieure (AO VDQS) – найменування за походження – вино вищої якості з певного району
- (бургудські вина 2 категорії - Гранд Крю, Прем'єр Крю)

Світові категорії вина

Італія

- DOCG (Denomination di Origine Controllata e Garantita)
- DOC (Denomination di Origine Controllata)
- Vino de tavola і географічна назва або IGT та назва області
- Vino de tavola
- Denominazioni di Origine Controllata Garantita (DOCG) – найменування, яке контролюється і гарантується за походженням – вища категорія італійських вин
- DOC – найменування, яке контролюється за походженням – перша категорія якості італійських вин

Світові категорії вина

Іспанія

- DOC (Denominacion de Origen Calificada)
- DO (Denominacion de Origen)
- Vino de la tierra
- Vino de mesa
- Denominacion de Origen Calificada (DOC) – найменування, яке контролюється за походженням – вища категорія якісного іспанського вина
- Denominacion de Origen (DO) – найменування за походження – перша категорія іспанського вина

Світові категорії вина

Німеччина

- QmP (Qualitätswein mit Pradikat)
- QbA (Qualitätswein bestimmter Anbaugebiete)
- Landwein
- Deutscher tafelwein
- QmP (Qualitätswein mit Pradi Kat)- вища категорія якості німецьких вин – якісне вино з особливостями
- QbA – перша категорія якості німецьких вин – якісне вино із певного району.

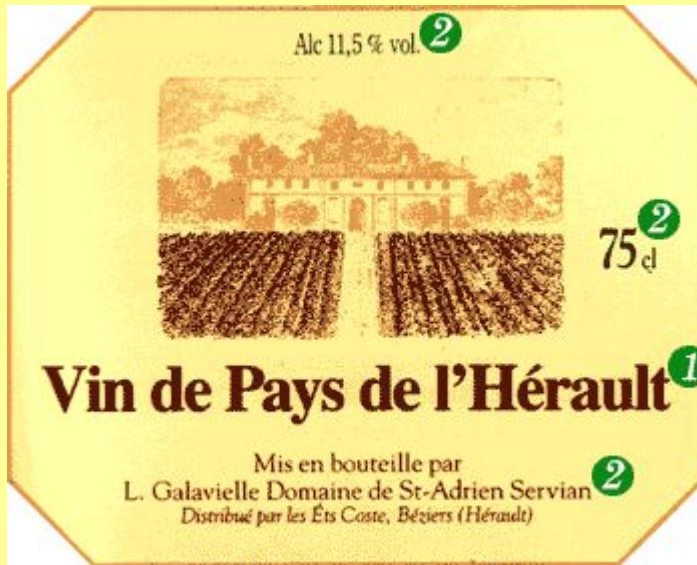
Португалія

- DOC (Denominacao de Origen Controlada)
- IPR (Indicao de Proveniencia Regulamentada)
- Vinho Regional
- Vinho de mesa

DOC – найменування, яке контролюється за походженням – вища категорія якості португальських вин

Етикетки французьких вин

Місцеві вина – VIN DE PAYS

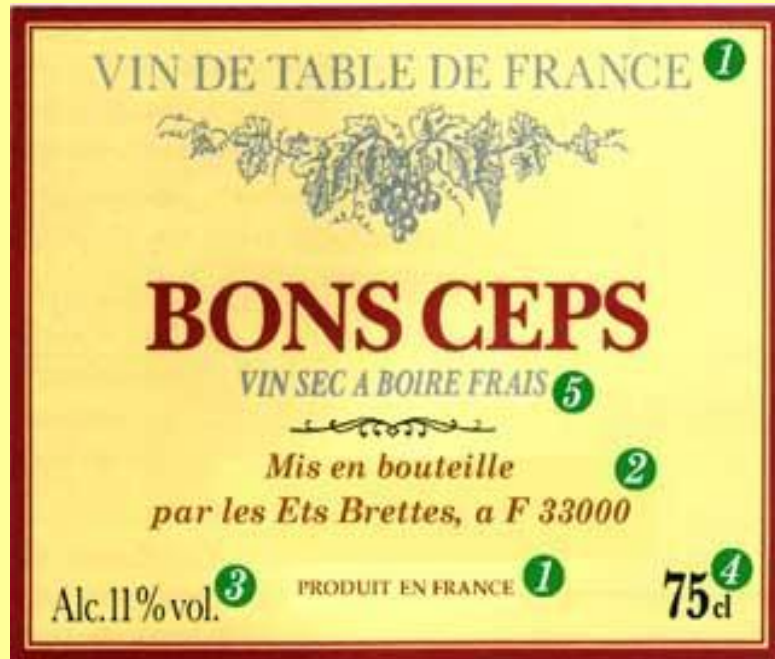

Обов'язкові пункти:

1. Надпис «Vin de Pays» «Місцеве Вино», за яким розміщується назва місцевості «de l'Hérault» виробництва. Розміри цього напису не регламентуються .
2. Ім'я або назва підприємства, яке здійснювало розливання (адреса або поштовий код)
3. Алкогольна міцність на одиницю об'єму у відсотках.
4. Об'єм рідини, який міститься у пляшці (в літрах («л»), сантілітрах («ел») або мілілітрах («мл»).

Етикетки французьких вин

Столові вина – VIN DE TABLE DE

Обов'язкові пункти:

1. Надпис «VIN DE TABLE DE FRANCE» - якщо вино продається у Франції; надпис «PRODUIT EN FRANCE» - «Вироблено у Франції» на всіх мовах Європейського Союзу, якщо продаються на експортному ринку.
2. Ім'я або назва підприємства, яке здійснювало розливання (адреса або поштовий код)
3. Алкогольна міцність на одиницю об'єму у відсотках
- 4 Об'єм рідини, який міститься у пляшці (в літрах («л»), сантілітрах («ел») або мілілітрах («мл»).

Етикетки французьких вин

Марочні вина вищої якості - VDOS

Обов'язкові пункти:

1. Найменування за районом походження «TURSAN appellation d'origine».
2. Надпис «Vin delimité de supérieure» - Марочне вино вищої якості. Розміщується безпосередньо після найменування в одну-дві лінії
3. Ярлик гарантії з номером контролю
4. Ім'я або назва підприємства, яке здійснювало розливання (адреса її основного офісу)
5. Об'єм рідини, який міститься у пляшці (в літрах («л»), сантілітрах («ел») або мілілітрах («мл»)
6. Алкогольна міцність на одиницю об'єму у відсотках
7. Надпис «Produit en France» або «Продьюс оф Франс»

Етикетки французьких вин

Вина контрольованих
найменувань за
походженням - АОС (АС)

Обов'язкові пункти:

- Найменування, яке контролюється за походженням «APPELLATION CONTROLEE» із зазначенням найменування «APPELLATION BORDEAUX CONTROLEE» «НАИМЕНОВАНИЕ КОНТРОЛИРУЕМОЕ») «БОРДО»
- Ім'я або назва підприємства, яке здійснювало розливання (адреса її основного офісу)
- Об'єм рідини, який міститься у пляшці (в літрах («л»), сантілітрах («ел») або мілілітрах («мл»)
- Алкогольна міцність на одиницю об'єму у відсотках
- Надпис «Produit en France» або «Продьюс оф Франс»
- Рік виробництва

Основні позначення для вин різних країн

Франція

- Ілюстрація дозволяється в тому випадку, якщо вказано відповідне господарство
- Визначення господарства, яке виробляє вино (шато, кло, домен)
- Рік врожаю
- Для вин Бордо зазначення 5 основних класів
- Найменування за походженням
- Зазначення місця виробництва або розливання
- Вміст алкоголю
- Об'єм вина у пляшці
- Розливання у шато (не у виноторговця) в прайсах – М.О.

Німеччина

- Назва одного з 13 виноробних регіонів
- Місцезнаходження винограднику
- Ім'я виробника
- Сорт винограду
- Категорія якості
- Об'єм пляшки
- Інформація про виробника
- Контрольний номер (останні дві цифри – рік контролю)
- Вміст алкоголю
- Рік врожаю
- Відомості про смак (якщо їх немає – вино підвищеної солодкості)
- Довідка про нагородження на регіональному рівні
- “Extra” – для вин, які відмічені на федеральному рівні

Основні позначення для вин різних країн

Іспанія

- Ім'я виробника
- Назва вина
- Розливання (із зазначенням розливання у виробника)
- Адреса виробника
- Інформація про походження
- Вміст алкоголю
- Об'єм пляшки
- Категорія якості (Gran Reserva. Reserva. Crianza)

Італія

- Назва вина
- Рік врожаю
- Категорія якості
- Ім'я та адреса виробника
- Вміст алкоголю
- Об'єм пляшки
- Інформація про те, що пляшки не можна викидати у не зазначених місцях
- Розливання по пляшкам

Основні позначення для вин різних країн

США (Каліфорнія)

- Назва виноробного господарства
- Сорт винограду (Ціфандель)
- Назва виноробного регіону
- Рік врожаю
- Інформація про розливання у пляшки
- Адреса виробника
- Вміст алкоголю
- Примітка: містить сполуки сірки

Нова Зеландія

- Назва виноробного господарства
- Сорт винограду (Совіньйон Блан)
- Рік врожаю
- Адреса виробника
- Вміст алкоголю
- Об'єм пляшки
- Назва виноробного регіону
- Назва вина

Основні сорти червоного винограду

- *Каберне Совіньйон*
- *Мерло*
- *Неббіло*
- *Піно Нуар*
- *Санджовезе*
- *Сіра (Шираз)*
- *Темпранільйо*
- *Цінфандель*

Основні сорти білого винограду

- Шардоне
- Мюлер Тургау
- Рислінг
- Совіньйон Блан
- Семільйон
- Гевюрцтрамінер